

BÁO CÁO THU HOẠCH

CHUYẾN CÔNG TÁC TẠI MÔNG CỔ

-Đại diện của Chi Hội người Điect Hà Nội và cộng đồng người Điect Việt Nam.

-Nhóm báo cáo: Phan Ngọc Việt và Nguyễn Tuấn Linh

-Thời gian công tác tại Mông cổ: ngày 6-12/9/2015

Câu hỏi của bác Phương – Phó CT VAEFA:

- Học được các bạn ở Mông cổ những gì?
- Đề xuất với Hiệp Hội những gì?

I-Những kết quả trong quá trình công tác:

Chúng tôi là nhóm người Điect ở VN vinh dự lần đầu tiên được sang thăm làm việc và tìm hiểu các mô hình hoạt động về giáo dục khác dành cho đối tượng khuyết tật, trong đó có dành cho người Điect tại Mông Cổ. Chúng tôi đã có khoảng thời gian làm việc với những lịch họp liên tục và chia sẻ của các tổ chức phi chính phủ khác, đặc biệt là tạo điều kiện thuận lợi cho chúng tôi gặp gỡ với các bạn Điect trong ánh mắt niềm nở và thân thiện, cởi mở nhất. Qua suốt những chuyến công tác dài ngày kéo dài khoảng 1 tuần vừa qua, chúng tôi được tiếp xúc, lắng nghe và học hỏi những điều thú vị và tuyệt vời mà các bạn Điect Mông cổ đã chia sẻ chân thành cho chúng tôi như sau:

- Chúng tôi nhận thấy rằng Liên minh giáo dục cho mọi người Mông cổ (AFE) liên kết chặt chẽ với các tổ chức Ngos khác về quyền giáo dục cho trẻ em, luôn là ưu tiên trọng tâm hàng đầu trong việc phát triển trí tuệ và nâng cao tri thức văn hóa để hòa nhập giáo dục công bằng. Trong đó, AFE được phối hợp với tổ chức giáo dục cho trẻ em Điect và Hội phiên dịch Quốc gia Mông Cổ (MASLI), Hội cha mẹ trẻ Điect.
- Chúng tôi có ấn tượng đáng nhớ nhất là có cơ hội đến thăm Trung tâm thông tin cho người Điect đầu tiên ở Mông cổ, điều mà ở VN chưa từng có. Đó là một mô hình ý tưởng tuyệt vời, là nơi hầu hết các bạn Điect đều có những nhu cầu riêng biệt để cập nhật thông tin đa dạng phong phú và để bày tỏ những điều nguyện vọng mà bản thân mình cần được hỗ trợ một cách phù hợp trong hoàn cảnh sống. Mô hình này được ra đời vào năm 2013 thông qua dự án đầu tiên đến từ Phần Lan nhằm mục đích mang lại nguồn thông tin phổ biến và hữu ích trong một số lĩnh vực khác như giáo dục, y tế, văn hóa, thể thao... hoàn toàn được phát sóng kênh clip dành cho người Điect bằng phương pháp Ngôn ngữ ký hiệu. Bởi vì một số Điều đều không có trình độ cao và hạn chế giao tiếp về ngữ pháp nên tiếp cận các thông tin như pháp luật, Luật, chính sách, pháp lý là hết sức khó khăn, do đó được thay thế bằng

sử dụng các clip với những chủ đề khác nhau phù hợp với ngôn ngữ ký hiệu chính thống. Nhất là liên tục tổ chức các hoạt động phong trào để tuyên truyền thông tin có ý nghĩa sâu sắc nhằm sự quan tâm của cộng đồng xã hội hướng về cộng đồng người Điếc bằng sự thái độ tích cực và tôn trọng các quyền lợi. Trung tâm thông tin cho người Điếc hợp tác chặt chẽ với Hội người Điếc Mông Cổ và Hội phiên dịch quốc gia Mông Cổ để đáp ứng các nhu cầu cần thiết cho cộng đồng người Điếc. Đó là một sự trải nghiệm quý báu rất tuyệt vời, hy vọng rằng sẽ xuất hiện ở Việt Nam trong tương lai.

- Chúng tôi được biết rằng, ở Mông cổ có 21 tỉnh/thành, do đó mỗi tỉnh đều được chọn 1-2 đại diện riêng và gồm 20-25 thành viên trong CLB/Hội/Nhóm đều tham gia tập huấn khóa đào tạo về Ban lãnh đạo với tổng số là 400 người thành viên tham dự. Tất cả đều do 8 giảng viên nghe nói trong nước giảng dạy về chủ đề như Luật, Thu quỹ, Quản lý điều hành CLB, vai trò của các thành viên lãnh đạo... đã được nhóm phiên dịch hỗ trợ hết mình trong suốt khóa học và có một giảng viên người khuyết tật giảng dạy về Luật người khuyết tật cho các lãnh đạo Điếc.
- Được tổ chức tuần lễ về ngày quốc tế người Điếc nhằm kêu gọi các cộng đồng người Điếc chung tay đấu tranh bảo vệ Ngôn ngữ ký hiệu, đảm bảo các quyền và chứng minh về sự tồn tại của nhóm cộng đồng người Điếc như là thành phần trong xã hội hiện nay. Mỗi ngày liên tục trong tuần lễ đều có những chủ đề khác nhau, điều đó thật đặc biệt và không khí thật sôi nổi, ở Việt Nam không có được như vậy vì 1 tuần lễ chỉ được diễn ra trong 1 ngày chính thức.
- Với Hội cha mẹ trẻ Điếc đã được thành lập vào ngày 7/7/2014 và triển khai một số hoạt động rất mạnh mẽ, tham dự các hội thảo, hội nghị, diễn đàn để cất lên tiếng nói cho con em trẻ điếc nhằm hướng tới đem lại quyền giáo dục căn bản và các quyền lợi khác bằng ngôn ngữ ký hiệu cho trẻ Điếc (0 – 6 tuổi) và duy trì việc dạy Ngôn ngữ ký hiệu cho các cha mẹ và các thành viên trong gia đình để giao tiếp dễ dàng với trẻ điếc trong các nhu cầu và đòi hỏi của các trẻ điếc. Đó là yếu tố quan trọng góp phần thúc đẩy sự phát triển về mặt thể chất và trí thông minh thông qua sự giúp đỡ và quan tâm sâu sắc của các giáo viên cùng các cha mẹ luôn nỗ lực và đồng hành cùng con em trẻ điếc vượt qua khó khăn để có một tương lai xán lạn. Chúng tôi hiểu rằng, Hội cha mẹ trẻ Điếc đóng góp báo cáo cụ thể cho chính phủ và ban Vận động chính sách để sửa một số điều luật cho phù hợp với môi trường giáo dục cho trẻ Điếc, đồng thời Bộ GD&ĐT cho phép mở trường bậc tiểu học (trường chuyên biệt) cho học sinh Điếc và thuê giáo viên Điếc về giảng dạy chính thức (gồm 5 giáo viên Điếc). Rào cản lớn nhất là việc vận động kêu gọi các cha mẹ tham gia học NNKH để giao tiếp với các con em trẻ điếc còn nhiều khó khăn. Vì vậy, nghiên cứu về trẻ Điếc là mục tiêu trọng tâm của Hội cha mẹ trẻ Điếc. Điều đó làm cho chúng tôi rất mừng và tìm hiểu được nhiều điều.
- Có tới 80% một số bộ phận trong cộng đồng người Điếc sống trong điều kiện kinh tế khó khăn.

- Liên minh giáo dục cho mọi người nông cổ (AFE) có chia sẻ phần mục lục giới thiệu về liên quan đến người Đíéc bao gồm:
 - Năm 2006 bắt đầu triển khai NNKH và NN nói cho trẻ, trong đó biên soạn giáo án riêng dành cho trẻ Đíéc để giảng dạy phù hợp tương tác giữa trẻ với giáo viên.
 - Mời những người bình thường như công an, y tá, ngân hàng... tham gia học lớp NNKH.
 - Vẫn còn một số gia đình giấu trẻ thuộc dạng tật khác trong nhà, không có cơ hội tiếp cận giáo dục sớm và hòa nhập xã hội.
 - Xem clip về đưa trẻ Đíéc gái về con đường tự học bằng cờ vua trong hành trình gian nan tìm ngôn ngữ để giao tiếp và sau này thành công trong xã hội.
 - Năm 2007, chính phủ đồng ý cho phép mở kênh thông tin thời sự bằng phiên dịch cho người Đíéc để cập nhật thông tin đa chiều và theo dõi tình hình những vấn đề nóng nổi ở trong nước và quốc tế.
 - Thông qua diễn đàn thanh niên Đíéc, việc thực hiện kế hoạch về tìm hiểu đời sống văn hóa của bộ phận thanh niên Đíéc ở vùng nông thôn nhằm lấy thu nhập thông tin và chia sẻ cho cộng đồng Đíéc và xã hội. Cho nên được gửi các báo cáo chi tiết trình lên các bộ, ngành trong chính phủ có hỗ trợ dành cho thanh niên Đíéc về tạo việc làm, các hoạt động phong trào khác.
 - Các nhóm cha mẹ trẻ Đíéc tình nguyện dạy học miễn phí cho các trẻ em Đíéc ở vùng cao nguyên xa xôi, vùng sâu và nghèo khó khi không có điều kiện kinh tế để theo học ở trường.
Một trong hai trường tổ chức thi đua giữa các nhóm như cha mẹ trẻ đíéc, cán bộ y tế, giáo viên... về Ngôn ngữ ký hiệu.
- Đoàn của chúng tôi may mắn có cơ hội đến thăm trường chuyên biệt dành cho người Đíéc, là ngôi trường duy nhất ở thủ đô Ulaanbaator đủ đáp ứng về mọi mặt cho các học sinh Đíéc theo học, chương trình từ cấp 1,2,3 (lớp 1-12). Được thành lập vào năm 1964, trải qua nhiều thời gian dài và xây dựng thêm những phòng học riêng biệt để đáp ứng cơ sở vật chất và thiết bị phục vụ cho việc học của học sinh Đíéc. Hiện nay có 131 giáo viên và thành viên, có 215 học sinh Đíéc. Và đặc biệt là biên soạn SGK riêng hợp lý với từng lớp học và trình độ học vấn cho học sinh Đíéc. Ngôi trường có sân bóng rổ, bóng đá, rạp phim mini, sân khấu... nhằm giúp cho các em học sinh phát huy tài năng, năng khiếu và sáng tạo đam mê theo sở thích của các em học sinh để làm rạng danh ngôi trường danh tiếng.
- Thăm Hội phiên dịch Quốc gia Nông cổ (MASLI), ra đời vào năm 2011. Mục đích nhằm thiết lập mối quan hệ giữa hội phiên dịch với cộng đồng người Đíéc tìm tiếng nói chung hướng tới trở thành dịch vụ phiên dịch chuyên nghiệp về các lĩnh vực khác nhau.... Năm 2013 gia nhập Hội phiên dịch quốc tế (WASLI).

- Có trung tâm nghiên cứu và phân tích về ngôn ngữ ký hiệu cho người Điếc, gồm 500 vốn từ trong từ điển và 35 bảng chữ cái. Năm 2009, Bộ GD&ĐT mời đại diện của nhóm Điếc dự hội thảo về việc nghiên cứu từ điển NNKH thống nhất (Unesco tài trợ) và nhà ngôn ngữ học để thảo luận chi tiết trong việc thống nhất các từ bằng NNKH quốc gia, tuy nhiên vẫn duy trì bảo tồn và tôn trọng các NNKH khác vùng ở 4 miền Đông, Bắc, Tây, Nam của Mông Cổ.
- Hiện nay, Hội người Điếc Mông Cổ tổ chức nhiều hoạt động mạnh mẽ, tham gia nhiều hội thảo và hội nghị về quyền giáo dục, tham vấn ý kiến nghiên cứu về NNKH và hợp tác với các tổ chức Ngos khác, mặc dù không có các CLB người Điếc nào ở Mông Cổ.

II-Đề xuất, khuyến nghị:

- Mong muốn có Dự án mới về việc thành lập Trung tâm thông tin cho người Điếc VN đầu tiên để phục vụ các nguồn thông tin đa dạng và đáp ứng nhu cầu cần thiết cho cộng đồng người Điếc, phổ biến thông tin mạnh mẽ sâu rộng tới tầng lớp xã hội quan tâm đến văn hóa của người Điếc chúng tôi.
- Đề nghị tiếp tục duy trì mở lớp mô hình TTGD TX cho những người Điếc chưa được đến trường hoặc chưa biết viết biết đọc được học văn hóa tại các quận/huyện trên địa bàn Hà Nội.
- Khuyến nghị thực hiện ý tưởng dự án mới về xây dựng chất lượng giáo dục cho trẻ Điếc ở VN bằng ngôn ngữ ký hiệu.
- Đề nghị cho các nhóm Hội Cha mẹ trẻ Điếc, Phiên dịch và Người Điếc được tập huấn nâng cao năng lực và giao lưu với Đoàn Mông cổ khi họ sang VN.